

බාචා වර්ෂකයින්ට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකා ආන්ත්‍රික ප්‍රඛල තොලිස් මෙහෙයුමක් දියත් කරයි

Sri Lankan government launches major police operation against Bata strikers

සමන් ගැනුවක විසිනි

2004 අගෝස්තු 07

ශ්‍රී ලංකා ආන්ත්‍රික පසු ගිය අගහරුවාදා කොළඹ නගරාසන්නයේ පිහිටා ඇති බාචා කම්හල වාඩි ලා ගත් සේවයෙන් පහ කළ කම්කරුවන්ට එරෙහිව මිලටරි-ගනයේ පොලිස් මෙහෙයුමක් දියත් කළේ ය.

සේවයෙන් පහ කළ වෘත්තීය සම්ති නායකයා යලි සේවයේ පිහිටුවන ලෙස ද සමාගමෙහි සේවකයන් ඉවත් කිරීමේ සැලසුම ඉවත් කර ගන්නා ලෙස ද බල කරමින් මාසයකට අධික කාලයක් කම්හල වාඩි ලා සිටින 500ක් පමණ නිරායුධ කම්කරුවන්ට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකාවේ පොලිස් හමුදාවේ 400 ට අධික සංඛ්‍යාවක් යෙද්විනි.

කදුළු ගැස්, වතුර විදින යන්තු හා කුලු පොලු, ගත් කැරලි මර්දන ඒකකයක් ද සමග ස්වයාන්ත්‍රිය ගිනි අවශ්‍ය ගත් පොලිස් තිලධාරීන් පොලිස් ස්ථාන හතකින් බලමුළු ගන්වා තිබිනි. ගිනි නිවන හමුදා රජ දෙකක් හා ගිලන් රජ ද, මුක් රජ දෙකක් ද ඇතුළුව පොලිස් වාහන ගනනාවක් යොදාවා ගැනීනි.

ප්‍රධාන ගේවීටුව ද ඒ අසල කම්කරුවන් තනාගෙන තිබූ කුඩාරම ද බිඳ පොලිසිය කම්හල් සංකීර්නය තුළට කඩා වැදිනි. පිට නොවුන හොත් බලහන්කාරයෙන් දොට්ට ඇදේ දමන බවට කම්කරුවන්ට තර්ජනය කෙරිනි. කම්කරුවන් තොරස්සුම් සහගත ලෙස පිටතට ගිය පසුව කම්හල් පරිග්‍රය තුළ පොලිස් හටයන් 50ක් පමණ යෙද්විනි.

පොලිසිය එක් කම්කරුවකු අත් අඩංගුවට ගත් නමුත් පසුව නිදහස් කළේ ය. තවත් වර්ෂකයින් 13 දෙනාකු කම්හලෙහි දේපලවලට අලාභ හානි කිරීමේ වෝදනාව මත ගැල්කිස්ස උසාවියට ගෙන්වා ඇප මත මුදා හැරිනි. සාක්ෂි ඉදිරිපත් කිරීමෙන් තොරව වෝදනා ගෙනීම පිළිබඳව කම්කරුවේ පරිපාලනයට වෝදනා කළහ.

මෙහෙයුම සංවිධානය කෙරුණේ ආන්ත්‍රිවේ ඉහළ ම තැන් වලිනි. පොලිසිය කම්හල් පරිග්‍රයට ඇතුළුවන විට වෘත්තීය සම්ති නායකයකු අගමැති මහින්ද රාජපක්ෂට දුරකථනයෙන් ඇමතු බව කම්කරුවේ ලේක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියට පැවතුවෙනි. නියෝගය පැවතුවන් යොදා ඇති පියා පොලිස් ස්ථාන පිටතෙන් පිහිටුවන් පැවතුව පොලිසියට පත් කෙරිනි. මෙම යෝජනාව “දුරදාන්ත කම්කරුවන්ට කම්හලට යලි බැඳීමට” ලැබෙන අවසාන අවස්ථාව බව බැඳීම් අවධාරනය කළේ ය. වර්ෂකයින් යෝජනාව හෙලා දකිමින් සමාගම විසින් සේවයෙන් පහ කර ඇති 595 දෙනා සම්පූර්ණ වසයෙන් ම යලි සේවයේ පිහිටුවන ලෙස බල කර සිටියේ ය.

පෙර දින ගල්කිස්ස උසාවියේ මහේස්ත්‍රාත් මොහොමඩ් මැදි විසින් අපරාධ නීති සංග්‍රහයට අනුව, කම්හල වාඩි ලා ගැනීම අවසන් කිරීමට හා කම්කරුවන් අත් අඩංගුවට ගැනීමට, මිලටරිය යොදාවා ගැනීම ද ඇතුළුව, බලය යොදාමට ඉඩ ලබා දෙමින් ඉවත් කිරීමේ නියෝගයක් දෙනු ලැබේ තිබිනි. මෙම නියෝගය පදනම් වී තිබුණේ කම්කරුවන්ගේ ක්‍රියාවන් නීතිවිරෝධී අනවසර කඩාවැදීමක් ලෙස ප්‍රකාශ කරමින් නීතිපති විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ ලිපියක් මත ය.

මහේස්ත්‍රාත් විසින් මෙම නියෝගය දෙනු ලැබුවේ ජුනි 30 දින කොළඹ දිස්ත්‍රික් උසාවිය විසින් වාඩි ලා ගැනීමට එරෙහිව නිකුත් කරනු ලැබූ නියෝගයට එරෙහිව වෘත්තීය සම්තිය ඉදිරිපත් කළ අභියාචනය විභාග කිරීමට නියමිතව තිබිය දී ය. කම්කරුවන් පරිග්‍රයෙන් ඉවත් වීම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබූ අතර අභියාචනය අගෝස්තු 6 දින විභාග කිරීමට නියමිතව තිබිනි.

පොලිස් මෙහෙයුම සති දෙකකට අධික කාල පරිවෙශේදයක් තුළ සූදානම් කෙරෙමින් පැවැතිනි. සමාගමේ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ කිම බැඩිලි ජුලි 21 දින පොලිස්පති හමු වූ අතර වාඩි ලා ගත් කම්කරුවන්ට එරෙහිව ඉක්මන් පියවර ගන්නා බව මාධ්‍යයන්ට ප්‍රකාශ කර සිටියේ ය. “සිද්ධි දාමයෙන් නීත්‍යනුකූල ප්‍රතිඵලයක් ඇති වන බව පිළිබඳව තදබල විඩ්‍යාසයක් අප තුළ ඇති අතර බාචා සමාගම ඉතාම ඉක්මනින් ව්‍යාපාරික කටයුතු යලි අරමිනු ඇතැ”යි මහු කිවේ ය.

සේවයෙන් පහ කළ කම්කරුවන් 146 ආන්ත්‍රිවේ වන්දී සූත්‍රයට අනුව වන්දී ලබා ගැනීමට එකතුවන්නේ නම් කම්කරුවන් 449 යලි සේවයට ගැනීමට සමාගම සූදානම් බව මෙම රස්වීමෙන් පසුව ප්‍රකාශයට පත් කෙරිනි. මෙම යෝජනාව “දුරදාන්ත කම්කරුවන්ට කම්හලට යලි බැඳීමට” ලැබෙන අවසාන අවස්ථාව බව බැඳීම් අවධාරනය කළේ ය. වර්ෂකයින් යෝජනාව හෙලා දකිමින් සමාගම විසින් සේවයෙන් පහ කර ඇති 595 දෙනා සම්පූර්ණ වසයෙන් ම යලි සේවයේ පිහිටුවන ලෙස බල කර සිටියේ ය.

පොලිස් ක්‍රියාවට සූලු වෙළාවකට පෙර බැඩිලි ප්‍රජාංසා මුඛයෙන් මාධ්‍යයන්ට මෙසේ ප්‍රකාශ කළේ ය: “ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රජාතාන්ත්‍රික රටක් බැවින් වෘත්තීය සම්ති සාමාජිකයන්ගේ ක්‍රියාව නීති විරෝධී අනවසර කඩාවැදීමකට සමාන බව පැවැසෙන නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ ලිපිය හා උසාවි නියෝගය සමග

යුක්තියේ රිය සක වහා ගමනාරමින කරන බවට මට සැකයක් නැත. පොලිසිය ඉක්මනින් ම පැමින ගැටලු ඇති කරන්නන් ඉවත් කර දමනු ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි.”

කෝපාවිෂ්ට කමිකරුවෝ එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධාන (එජනිස) ආන්ඩ්ව ද පොලිසියේ හා උසාවියේ “යුක්තියද” හෙලා දුටහ.

වසර 21ක් කමිහලෙහි සේවය කළ දෙදරු මවක් වූ කාන්තා කමිකරුවෙක් ලෝස්වෙන් මෙසේ ප්‍රකාශ කළ ය: “මා වැන්දුමුවක් බැවින් මගේ පවුලට ඇති එක ම ආදායම මෙම රැකියාව යි. මට මසකට ලැබෙන රු:8500 (අ.ඩී.බො.85) දෙකාන ගැටගසා ගැනීමට යන්තමින් ප්‍රමානවත්. පසු ගිය මාසයේ අපට වැටුප් නොලැබුනු නිසා පවුල් ත්‍රිත්ව කිරීමේ දුෂ්කරතාවන්ට අපි මුහුන දී සිටිනවා.

“සේවයෙන් පහකිරීම අවසන් කිරීමට මෙම ආන්ඩ්ව ක්‍රියා කරනුයි යන විශ්වාසය මත එජනිසය බලයට පත් කිරීමට මා ජන්දය බැවා දුන්නා. නමුත් ආන්ඩ්වේ ඇමතිවරයෙකු හෝ විරුද්ධ පක්ෂයේ මන්ත්‍රිවරයෙකු හෝ පසු ගිය දින 44ක කමිහල වාඩි ලා ගත් කාලය තුළ මෙතැනට පැමින අපට කතා කළේ නැ. (එජනිසයේ හටුල් කාර) ජනතා විමුක්ති පෙරමුනා ද මේ ගැන සොයා බැලීමට පොරොන්ද වුවත් ඔවුන් ද අනෙකුත් පාලක පක්ෂවලට වඩා වෙනස් තැහැ.”

පොලිස් මෙහෙයුම බාටා සේවකයින්ට පමනක් නොව සමස්ත කමිකරු පන්තියට ම එල්ල වුවක් බව 24 වසරක් සේවය කර ඇති තිදරු පියෙකු වූ ලාල් පෙරේරා ලෝස්වෙන් ප්‍රකාශ කළේ ය. ප්‍රහාරය හෙලා දකින ලෙස ලංකාව පුරා සිටින කමිකරුවන්ගෙන් ඔහු ඉල්ලා සිටියේ ය. කමිකරුවන්ට එරෙහිව විකෘති කතාවක් ගොතා ගැනීමට මාධ්‍යයන්ගේ සහාය පැතු අතර ම පොලිසිය විසින් ගිලන්රජ ගෙන එනු ලැබුවේ ප්‍රවන්තිත්වය යොදා ගැනීමට තිබූ සූදානම නිසා බව ඔහු කියා සිටියේ ය.

“මා කමිහලේ ගිනි නිවන කන්ඩායමේ සේවවිණා සාමාජිකයෙක්. අප කමිහලට සැලැකවේ අපේම තැනක් ලෙසට යි. දැන් මා සේවය කළ අංශයේ දිනකට නිපදු සෙරෙප්පු 18,000, 4,000 දක්වා අඩුකර තිබෙනවා. නිෂ්පාදනය වෙනත් සමාගමකට උප-කොන්තාත් දී තිබෙනවා”යැයි ඔහු පැවසී ය.

ආන්ඩ්වේ ක්‍රියාව පුදුමයට කරුනක් නො වේ යයි තවත් කාන්තා කමිකරුවෙක් ප්‍රකාශ කර සිටියා ය. “කමිකරුවන් ගනනාවක් සාතනය කරමින් හා තුවාල කරමින් ඇත්ත්සල් ලංකා කමිකරුවන්ට 1995 දී වෙඩි තැබුවේ මේ ජනාධිපතිනිය යටතේ සිටි පොලිසිය ම යි.” ඇය කිවා ය. 1994 දී බලයට පැමින මාස ගනනාවක් ඇතුළතදී ම, ජනාධිපති කුමාරතුංග හා ඇයගේ ඉහත පොදු පෙරමුනා ආන්ඩ්වේ වර්ෂනය කර සිටි ඇත්ත්සල් ලංකා කමිකරුවන්ට එරෙහිව ආයුධ සන්නද්ධ පොලිසිය යෙදවී ය. එක් කමිකරුවෙකු වෙඩි තබා මරා දැමිනි.

“ඉහත එක්සත් ජාතික පෙරමුනා ආන්ඩ්වේ හා මෙය අතර වෙනසක් නැතැ”යි ඇය ප්‍රකාශ කළා ය. “දෙකම ක්‍රියාත්මක වන්නේ කමිකරු විරෝධී වැඩ පිළිවෙළකයි. බාටා පරිපාලනය සේවකයින් ඉවත් කිරීමේ සැලසුම ඉදිරිපත් කළේ එජාපෙ ආන්ඩ්වේ යටතේ දී වූ අතර දැන් එය ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ එජනිසය ආන්ඩ්වේ කාලයේ දී යි. අප සටන් විදින්නේ සේවයෙන් පහ කළ කමිකරුවන් 595 යලි සේවයේ පිහිටුවේමට මිස වන්දී මුදලක් බැවා ගැනීමේ සම්මුතියකට නොවේයි.”

කමිකරුවන් වාඩි ලා ගැනීම ඇරුණුවේ ජුත් 22 දා ය. 50,000 ක් පමන සේවක ප්‍රරිසක් සහිතව රටවල් 6ක ක්‍රියාත්මක වන කැනෙන්ඩියානු පදනමක් සහිත මව සමාගම විසින් ලංකාවේ බාටා පාවහන් සමාගම සේවාපිත කරනු ලැබුවේ 1950 ගනන්වල දී ය.

නිෂ්පාදනය තහි තහි නිවාසයන් තුළට කොන්තාත් ක්‍රමයට පිට කරමින් හා වීනය වැනි රටවලින් ලාභදායී ලෙස කරන ආනයනයන් ඉහළ දම්මින් ලංකාව තුළ නිෂ්පාදනය ක්‍රියාදායු කිරීමට බාටා සමාගම උත්සාහ දරයි.

අරගලය ඇදී ගිය කාල පරිවිශේදය තුළ දී බාටා කමිහලේ වෘත්තීය සම්නිය අනුයුක්ත වී සිටින වානිජ හා කාර්මික සේවක සංගමය වාඩි ලා සිටින කමිකරුවන් පුද්කලාවට හාජන කළේ ය. කමිකරු පන්තියේ අනෙක් කොටස්වල සහයෝගය බලමුලු ගන්වනු වෙනුවට, වාකාසේසයේ නායකත්වය වන නව සමස්මාජ පක්ෂය කළේ බාටා කමිකරුවන්ට ආන්ඩ්වේ සහාය ලබා ගත හැකි ය යන මිල්යාව වගා දිගා කිරීම ය.

එක් අවස්ථාවකදී අගමැති මහින්ද රාජපක්ෂ පවා සාකච්ඡාව සඳහා හටුල් කර ගත්ත ද කිසිවක් විසඳුනේ නැත. සාකච්ඡා තව දුරටත් ඉදිරියට යා ගත නොහැකිව සිරවූ කළ බාටා පාවහන් වර්ෂනය කිරීමේ උද්සේෂ්ඨනයක් වාකාසේස විසින් දියත් කෙරුන ද දිවයින තුළ හෝ ජාත්‍යන්තර කමිකරුවන්ට කාර්මික ක්‍රියාවන්ට එලැංඡන ලෙස ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් නොකෙරිනි.

අගහරුවාදා පොලිස් මෙහෙයුමට වික වෙලාවකට පෙර උසාවී නියෝගය පිළිගෙන කමිහලෙන් ඉවත් වීම පිළිගත යුතු යැයි එත්ත ගැන්වීමට වාකාසේස නායකයන් උත්සාහයක යෙදිනි. බුහස්පතින්දා පැවති මාධ්‍ය හමුවකදී, සාකච්ඡාවන් දැන් යොමු වී ඇත්තේ වඩා නොදු වන්දියක් සඳහා යැයි ප්‍රකාශ කරමින් වාකාසේසයේ තියෙක්තයින් සේවකයින් පහ කිරීම සාරාර්ථ වසයෙන් පිළිගත්තේ ය.

බාටා කමිකරුවන්ට සහාය දීම වෙනුවට, එජනිසය ආන්ඩ්වේ උත්සාහ දැරුවේ විදේශ ආයෝජකයින් සැනැස්ම සඳහා හැකි ඉක්මනින් වාඩි ලා ගැනීම බිඳ හෙලීම ව යි. අගහරුවාදා දැවැන්ත පොලිස් මෙහෙයුමේ අවශ්‍යතාව වන්නේ සරලව බාටා සේවකයින්ට ප්‍රකාශයක් එල්ල කිරීම නොවනාව රැකියාව වැඩිහිටි සාකච්ඡාවන්තාවක තතු යටතේ මත සමස්තයක් වසයෙන් කමිකරු පන්තිය ම මෙල්ල කර ගැනීම යි.